

7 Programma Bestuur

Inleiding en ontwikkelingen

Goed openbaar bestuur

Goed openbaar bestuur is belangrijk voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Zij hebben recht op een overheid die haar (wettelijke) taken goed en vlot uitvoert en een overheid die doet wat zij zegt. Daar zetten wij ons voor in.

We zijn een signalerend openbaar bestuur geweest. Hiermee bedoelen we dat de Provincie aandacht heeft gevraagd voor Zeeland bij de te nemen nationale en Europese besluiten. De Zeeuwse samenleving kon hierdoor er zeker van zijn dat nationaal en Europees beleid en regelgeving voldoende rekening houden met Zeeuwse omstandigheden en wensen.

Daarnaast hebben we met elkaar gewerkt aan een sterk openbaar bestuur in Zeeland. Een openbaar bestuur dat voldoende sterk was/krachtig was om samen met inwoners, bedrijven, instellingen en overheden haar schouders te zetten onder de grote opgaven voor Zeeland.

Goed openbaar bestuur is ook veilig en weerbaar in de breedste zin van het woord. Een weerbare overheid moet zijn/haar functie zonder bedreiging, intimidatie of andere ondermijnende invloeden kunnen doen. De Provincie Zeeland wilde voorkomen dat haar diensten of producten worden misbruikt. Daarom hebben we – waar het vereist is of noodzakelijk wordt geacht volgens ons beleid – de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) toegepast. Met de inzet van de Wet Bibob beoordeelt de Provincie de achtergrond van een persoon of bedrijf en zijn zakelijke partners. We hebben ons ingezet voor het behouden en ontwikkelen van kennis en vernieuwing in het veiligheidsbeleid. We droegen bij aan het tegengaan van ondermijning en vergroten onze eigen weerbaarheid en integriteit en gaan hier ook in 2024 mee door.

Goed openbaar bestuur betekende ook het goed uitvoeren van onze wettelijke taak als toezichthouder. Het provinciebestuur heeft toezicht gehouden op de ontwikkeling van de financiële positie van gemeenten en waterschap. De rol van de Provincie als controleur van de gemeenten/waterschap en de rol van de provincie als samenwerkingspartner met de Zeeuwse overheden, kunnen met elkaar in strijd zijn. Ons uitgangspunt was en is dat we steeds de juiste balans hebben gezocht hierin. Deze balans zullen wij in de toekomst blijven zoeken. Dit betekent dat we prikkels geven als het nodig is, maar altijd in gesprek gaan over het verbeteren van resultaten.

Het belang van samenwerken als één overheid

Ontwikkelingen in de wereld en maatschappelijke vraagstukken zoals klimaatverandering, energie, stikstof, PFAS en wonen kunnen zorgen voor onzekerheid en onrust in de samenleving. Dit vroeg en vraagt meer dan ooit om een goed werkend, betrouwbaar en samenwerkend bestuur, dat, waar ieders eigen rol en verantwoordelijkheid van de verschillende overheden dat toelaat, optreedt als één overheid. Het vroegtijdig betrekken van inwoners, organisaties en bedrijfsleven bij maken van beleid is daarbij belangrijk. Zo krijgen we een beter beeld van wat er leeft in de samenleving. Om de grote maatschappelijke vraagstukken aan te kunnen pakken was en is slim samenwerken met onze partners belangrijk. Zowel in de regio als over de provinciale grenzen. We hebben daarom in verschillende samenwerkingsverbanden samen met de Zeeuwse gemeenten en het Waterschap. Naast samenwerking binnen de provincie bood de gunstige ligging Zeeland belangrijke (economische) kansen voor samenwerking met Vlaanderen, Brabant en Zuid Holland. Verder waren het rijk en Europa belangrijke partners om opgaven te kunnen realiseren. Het belang van samenwerking gaat in 2024 onverminderd door.

Speerpunten

1. De regio(samenwerking) versterken

- Nauw samenwerken met de gemeenten

De opgaven waar overheden voor staan zijn ingewikkeld en vragen om nauwe samenwerking. Om invulling te geven aan de Zeeuwse opgaven hebben we ook in 2023 samengewerkt met de vijftien

Zeeuwse overheden in het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Deze samenwerking draagt onder andere bij aan het sterker maken van het bestuur. Daarnaast komt het OZO op voor de belangen van Zeeland (lobby) in Den Haag en Brussel. In 2023 richt het OZO de lobby vooral op afspraken over de vier grote opgaven met het rijk. De vier opgaven zijn wonen, stikstof, klimaatadaptatie en de energietransitie. Ook vroeg het OZO aandacht voor Zeeuwse onderwerpen zoals het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel en de herverdeling van het gemeentefonds.

Gemeenten krijgen geld van het rijk uit het gemeentefonds. Door het anders verdelen van taken sluit dit niet meer aan bij de huidige tijd. Daarom gaat het rijk het fonds opnieuw verdelen.

Het huidige gemeentefonds houdt geen rekening met de bijzondere ligging en de bevolkingsopbouw van Zeeland. Het OZO brengt daarom deze Zeeuwse onderwerpen in den Haag goed onder de aandacht.

- Gemeenten gaven ondersteuning in het uitvoeren van Regiovisies en het versterken van de gemeentelijke samenwerking.
- Doorontwikkelen en uitvoeren van de aanbevelingen uit het OZO (Overleg Zeeuwse Overheden).

Er is in 2023 gewerkt aan de aanbevelingen over het bepalen van de aanpak op de langere termijn, het geven van sturing, het uitvoeren van lobby (het veelvuldig onder de aandacht brengen van de belangen van Zeeland) en het beter betrekken van de volksvertegenwoordigers.

2. Grensoverschrijdend samenwerken

- Samen met Vlaanderen zorgden we voor een goede aanpak van knelpunten die spelen in de grensgebieden. Om dat te ondersteunen is in 2023 een professioneel secretariaat opgericht met INTERREG gelden.
- Door het organiseren van werkbezoeken met Nederlandse en Vlaamse ministers, vertegenwoordigers van de Europese Commissie zijn de netwerken versterkt.

3. Versterken van een veilig Zeeland

We droegen en dragen bij aan het weerbaar maken van het openbaar bestuur en uitvoering van de Wet Bibob. In 2023 hebben wij verder uitvoering gegeven aan het beleidsplan aanpak ondermijning. Van ondermijning is bijvoorbeeld sprake als criminelen (onderwereld) de diensten van onze samenleving (bovenwereld) gebruiken om hun illegale activiteiten voort te zetten. Zo raakt de bovenwereld met de onderwereld verweven. Dit kan zich onder andere uiten in bedreiging van de integriteit van het openbaar bestuur, overheidsambtenaren en bedrijfsleven. Ondermijnende criminaliteit is niet altijd zichtbaar.

Ook in 2023 hebben we de weerbaarheid van het bestuur en van onze organisatie bevorderd. De in 2022 getekende Zeeuwse norm weerbare overheid was hierbij uitgangspunt. Specifieke aandacht hadden hierin:

- De acties die voortvloeien uit de interne bewustwording van de eigen organisatie.
- Het organiseren van een leerkring gericht op de Bibob APK samen met Noord-Brabant.
- Vergroten bewustwording rondom informatieveiligheid.

We werkten hierbij breed samen met verschillende partijen op ambtelijke en bestuurlijk niveau. Denk hierbij aan andere Zeeuwse overheden en Provinciale Staten, maar ook aan uitvoeringsorganisaties zoals RUD-Zeeland (Regionale Uitvoeringsdienst), de DCMR (Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond) en de het Taskforce RIEC (Regionale Informatie- en Expertise Centra).

4. Sterk netwerk- en relatiebeheer met den Haag en Brussel

We hebben evenementen georganiseerd op bestuurlijk niveau om zakelijke relaties te versterken. Dit is blijvend van belang voor het halen van de Zeeuwse doelen en plannen. We organiseerden daarnaast verschillende evenementen om Zeeland in Den Haag en Brussel meer onder de aandacht te brengen.

5. Samenwerken met andere provincies

In andere provincies spelen vaak dezelfde vraagstukken. Daarom namen we in 2023 deel aan verschillende bestuurlijke adviescommissies van het Interprovinciaal overleg (IPO-verband). Ook zijn wij actief lid in het IPO bestuur. In 2022 hebben de provincies in het IPO afspraken al gemaakt om een belangrijke rol te vervullen bij de grote opgaven in de leefomgeving. Het gaat dan om wonen/bereikbaarheid, energietransitie en stikstofproblematiek. Dit doen we samen met het rijk en gemeenten en dit werd in 2023 gecontinueerd.

6. Een transparante overheid voor burgers

Ook in 2023 hebben wij proberen duidelijk te maken wat de taken van de Provincie zijn. Wij hebben laten zien hoe en waarom de Provincie Zeeland tot besluiten komt. Net als het vorige college wilde ook het halverwege vorig jaar aangetreden nieuwe college helder en eenduidig communiceren: naar maatschappelijke instellingen, bedrijven, media, andere overheden en bovenal de inwoners van Zeeland. Uiteraard zijn commissie- en Statenvergaderingen live te volgen (en terug te kijken), daarnaast hebben onder meer de website www.zeeland.nl, sociale media, het magazine IN ZEELAND, webinars en bijeenkomsten allemaal bijgedragen aan het laten zien waar de Provincie Zeeland voor gaat en staat

Beleidskader

- [Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader – GTK 2020 Gemeenten \(2019\) en GTK 2022 Gemeenschappelijke Regelingen \(2022\)](#)
- [Rijkstaken Openbare Veiligheid - Organisatieplan Commissaris van de Koning in Zeeland \(2019\)](#)
- [Strategische Visie Euregio Scheldemond \(2021\)](#)
- [Verordening systematische toezichtinformatie Zeeland \(2014\)](#)
- [Nota 'Bestuurlijke integriteit Provincie Zeeland' \(2015\)](#)
- [Ambtsinstructie Commissaris van Koning](#)
- [Advies bestuurlijke werkgroep Berx Donner inzake oplossen van \(juridische\) grensknelpunten](#)
- [Protocol vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers provincie Zeeland \(2020\)](#)
- [Expliciete politiek - Politiek en netwerksturing in de provincie Zeeland \(2019\)](#)
- [Zeeuwse norm weerbare overheid \(2022\)](#)
- [Beleidsregel Bibob Provincie Zeeland 2024 inzake omgevingsvergunningen, subsidies, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten](#)
- [Beleidsregels ontheffing verboden handelingen Zeeland \(2019\)](#)

Reguliere taken

Commissaris van de Koning

Taken van de Commissaris van de Koning zijn:

De Commissaris van de Koning stimuleert samenwerking tussen instellingen en organisaties in de provincie. De commissaris gaat regelmatig op werkbezoek bij de gemeenten in de provincie. Daarnaast heeft de commissaris een rol in het proces van benoeming of herbenoeming van burgemeesters. Hij maakt de eerste selectie van de kandidaten, en zorgt ervoor dat het proces volgens de regels gebeurt. Ook zorgt de Commissaris van de Koning ervoor dat de behandeling van bezwaarschriften en klachten goed verloopt. Vanuit zijn rol als Rijksorgaan heeft de commissaris de volgende taken:

- Adviseren bij (her)benoemingen van kroonbenoemde burgemeesters.
- Het benoemen van waarnemend burgemeesters.
- Het Kapittel adviseren over Koninklijke onderscheidingen.
- Toezicht houden op de veiligheidsregio's (bestuurlijk).
- Het bemiddelen bij bestuurlijke problemen tussen gemeenten.

- Gevraagd en ongevraagd adviseren van de regering.
- Voorzitter Provinciale Regietafel Vluchtelingen Zeeland.

Daarnaast is de Commissaris van de Koning van Zeeland Doyen van de Kring van commissarissen van de Koning. De doyen is de voorzitter van de Kring van Commissarissen van de Koning.

Gedeputeerde Staten

Taken van Gedeputeerde Staten zijn:

- Het uitvoeren van Interbestuurlijk toezicht (financieel en algemeen) op gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen.
- Het bevorderen van de beoordelingen op het eerlijk werken van partijen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob).
- Het bevorderen dat het bestuur eerlijk en betrouwbaar werkt. Samenwerking Taskforce-RIEC.

Maatschappelijk effect

Een open, betrouwbaar, daadkrachtig, doelgericht en op regionale en/of grensoverschrijdende samenwerking gericht openbaar bestuur in Zeeland.

Doelstelling

Interbestuurlijk toezicht

Omschrijving (toelichting)

De provincie draagt met het interbestuurlijk toezicht bij aan het juist uitvoeren van wettelijke taken door gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen. De provincie levert hiermee een bijdrage aan de kwaliteit van het openbaar bestuur. Naast het financieel toezicht oefenen we toezicht uit op de risicodomeinen: omgevingsrecht, archief- en informatiebeheer en huisvesting verblijfsgerichte asielzoekers, Gebouwd erfgoed en archeologie.

We gaan in Zeeland samen met de gemeenten en waterschap onderzoeken hoe we meer toegevoegde waarde kunnen geven aan het toezicht, zowel verticaal vanuit de provincie, als horizontaal dat wil zeggen ook onderling leren en reflecteren op elkaar. Daarbij willen we aansluiten bij de landelijke 'Agenda toekomst van het (interbestuurlijk) toezicht.' Deze agenda heeft de volgende actielijnen:

- Versterken verbinden horizontale controle en verticaal toezicht.
- Beter voeren dialoog.
- Beter leren via toezicht.
- Uniformeren uitvoering toezicht.
- Toezichthouder richt zich op gedeelde risico's.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In februari 2023 is het beleidskader Generiek Interbestuurlijk toezicht vastgesteld volgens de doelen die we onszelf stelden. In 2023 hebben we de prioriteit gegeven aan het opstellen van een

uitvoeringsagenda in samenspraak met gemeenten waarin het beleidskader nader per domein is uitgewerkt.

Acties

Door inzet proportioneel toezicht op de gemeentelijke financiën en in dialoog met de gemeenten bevorderen van een gezonde financiële huishouding van gemeenten

1. We stellen in 2023 een beleidskader Interbestuurlijk Toezicht voor de provincie Zeeland vast. Met een beleidskader wordt duidelijk wat wij van de gemeenten verwachten en hoe wij de aangeleverde informatie beoordelen. De uitgangspunten (transparantie, risicogericht, uniformiteit, dialoog) van de interbestuurlijke Agenda Toezicht van de Toekomst zijn hierbij leidend.
2. We gaan in 2023 onze toezichtsbevindingen in nauw overleg met de Zeeuwse gemeenten en waterschap publiceren via een dashboard. Op het dashboard wordt per gemeente per toezichtsdomein een actueel beeld gegeven van onze bevindingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In februari 2023 is het beleidskader Generiek Interbestuurlijk toezicht vastgesteld, volgende doelen die we ons gesteld hebben. In 2023 hebben we prioriteit gegeven aan het opstellen van een uitvoeringsagenda in overleg met gemeenten. In deze uitvoeringsagenda is het beleidskader per onderwerp uitgewerkt. Door deze prioritering hebben we geen actieve uitvraag op de IBT domeinen gedaan en is er ook geen toezichtsinformatie verzonden.

In nauw overleg met BZK en IPO en de agenda Toekomst van het Toezicht wordt het interbestuurlijk toezicht transparanter, uniformer en meer risicogericht vormgegeven

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Bij het opstellen van het beleidskader en de uitvoeringsagenda Generiek Interbestuurlijk Toezicht hebben we de aandachtspunten van de Agenda Toezicht van de Toekomst meegenomen.

We gaan onderzoeken of er aan de hand van indicatoren per generiek toezichtdomein, voor elke Zeeuwse gemeente de risico's in kaart kunnen worden gebracht die aanleiding kunnen geven tot (bestuurlijke) interventie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We gaan onderzoeken of we voor elke Zeeuwse gemeente de risico's in kaart kunnen brengen die (bestuurlijke) actie tot gevolg kunnen hebben. We gebruiken hiervoor graadmeters (indicatoren) per onderwerp waarop het toezicht plaatsvindt.

Doelstelling

Samenwerkend bestuur

Omschrijving (toelichting)

De Zeeuwse samenleving is verzekerd van een regionale aanpak door gemeenten, doordat de provincie regionale samenwerking bevordert waar dat toegevoegde waarde heeft in samenwerking met Rijk, Provincies, Gemeenten en Waterschap. Daarnaast creëren we sterke regio's waarin gemeenten op georganiseerde wijze samenwerken aan regionaal vastgestelde doelen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Provincie Zeeland participeert intensief binnen het IPO (Interprovinciaal overleg) daarmee onderschrijft zij het belang van samenwerking met Rijk en Provincies. De samenwerking met Gemeenten en Waterschap komen samen binnen het OZO (Overleg Zeeuwse Overheden). Deze afstemming binnen het OZO vindt plaats naast alle individuele (regio-) overleggen. Ter bevordering van de intergemeentelijke samenwerking stelt de provincie regiogelden ter beschikking.

Acties

Bevorderen dat iedere regio een regiovisie vaststelt en in samenwerking tot uitvoering brengt

We stimuleren de versterking van regionale gemeentelijke samenwerking. Daarvoor organiseren we Gedeputeerde Staten bezoeken aan de verschillende regio's, en verstevigen we de democratische legitimiteit ten aanzien van regiowerking onder andere door middel van informatiesessies voor gemeenteraden en leden van Provinciale Staten. Daarnaast stimuleren we de ontwikkeling en vaststelling van regiovisies door op aanvraag financiële bijdragen voor proceskosten beschikbaar te stellen. Voor Walcheren gaat het om de ontwikkeling en vaststelling van een regiovisie, voor Noord-Beveland en Zeeuws Vlaanderen om het proces om tot vaststelling te komen. Voor zover de provincie ook uitvoeringspartner is, worden uitvoeringsbijdragen gedaan uit functionele budgetten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2019 en 2021 hebben Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten gelden gereserveerd voor het bevorderen van de regionale samenwerking. Op dit moment hebben de drie regio's een regiovisie opgesteld. Om de regio's bij de uitvoering te ondersteunen hebben Gedeputeerde Staten de resterende gelden uitgegeven aan acties die bijdragen aan het verbeteren van de regionale samenwerking. De verantwoordelijkheid voor deze uitvoering is neergelegd bij de regio's.

Continuëren bestuurlijke samenwerking met provincie Fryslân

Voortzetten van de bestuurlijke samenwerking (spiegelen en leren) met Provincie Fryslân. Daarnaast is de inzet dat het rijk/nieuwe kabinet gezien de regionale overeenkomsten tussen Fryslân en Zeeland in onze provincies integrale gebiedsgerichte afspraken maakt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De samenwerking Zeeland - Fryslân is in 2023 doorggegaan in de nieuwe lijn die in 2022 is ingezet, met meer accent op actualiteit en betrokkenheid van meer departementen, zoals OCW en LNV, naast BZK als vaste partner. In juni 2023 heeft één bestuurlijke bijeenkomst plaatsgevonden, rondom thema's als natuur, onderwijs en de studie "Elke regio telt". Alle partijen ervaren deze samenwerking Zeeland- Fryslân als nuttig. In 2024 worden twee bijeenkomsten voorzien, in januari (rondom cultuur en verkeersveiligheid) en november.

Doorontwikkeling van het OZO om de bestuurskracht en de samenwerking tussen Zeeuwse overheden te versterken

Dit doen we door:

- Het opstellen van een gezamenlijke agenda.
- De gemeenschappelijke strategie te duiden.
- Rollen en verantwoordelijkheden te duiden.
- De gezamenlijke lobby richting Den Haag en Brussel steviger neer te zetten.
- De betrokkenheid van volksvertegenwoordigers te vergroten.
- Meer opgavegericht en in Triple-Helix-wijze (samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, onderwijsinstellingen) samen te werken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Zeeuwse overheden hebben gewerkt aan een Zeeuws verhaal. Dit is een overkoepelend verhaal van Zeeland dat moet bijdragen aan de samenhang van de Zeeuwse opgaven. Ook vormt dit verhaal het begin voor de agenda voor de langere termijn en herziene lobbystrategie. Het verhaal en de agenda voor de langere termijn zijn bijna klaar. Het resultaat hiervan is een gezamenlijk Zeeuws aanbod voor het nieuwe kabinet en acties richting de Kamer. Voorbeelden hiervan zijn de

gezamenlijke Zeeuwse dag in Den Haag en verschillende notities met uitspraken over voor Zeeland belangrijke onderwerpen. Het herzien van de lobbyagenda is voorzien in 2024. Volksvertegenwoordigers worden naast de OZO plenaire en digitale bijeenkomsten geïnformeerd via de OZO nieuwsbrieven.

Doelstelling

Signalerend bestuur

Omschrijving (toelichting)

We zorgen voor een goede lobby in Den Haag en Brussel. Dit doen we door kansen voor Zeeland tijdig te signaleren en daar invloed op uit te oefenen via onze lobbykanalen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben gezorgd voor een goede lobby in Den Haag en Brussel, en blijven dat ook doen. Zo zijn we verschillende nieuwe dossiers gestart, hebben we huidige dossiers voortgezet en invloed uitgeoefend via verschillende lobbykanalen.

Acties

Uitvoering geven aan de strategische evenementen van de Provincie Zeeland gezamenlijk met externe partner (zoals de Haagse Dag, Oesterontmoeting en Nieuwjaarsbijeenkomst)

Zoals gebruikelijk geven wij in 2023, in samenwerking met partners, weer uitvoering aan een aantal strategische evenementen. De nieuwjaarsbijeenkomst, de Haagse lobbyacties en Oesterontmoeting vormen hierin de basis. Deze evenementen worden gedurende het jaar aangevuld met onder andere activiteiten rondom de Provinciale Verkiezingen, activiteiten rondom het themajaar, de open dag, verschillende netwerkcontingsten en andere ontmoetingen en inhoudelijke sessies. We spelen in op de bestuurlijke actualiteit en versterken hiermee het relatienetwerk van Provincie Zeeland.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 hebben we de jaarlijkse edities van strategische evenementen samen met partners (denk aan de Zeeuwse mede-overheden, Economic Board Zeeland, Cultural Board Zeeland en de diplomatieke vertegenwoordiging van Vlaanderen in Nederland) succesvol uitgevoerd. De nieuwjaarsbijeenkomst (januari 2023), de Zeeuwse Oesterontmoeting (oktober 2023) en de Haagse en Brusselse lobbyacties (in samenwerking met Zeeuwse- en Vlaamse partners) hebben we succesvol georganiseerd. Daarnaast hebben we verschillende bijeenkomsten en -sessies en netwerkbijeenkomsten met collega-bestuurders georganiseerd over de voor Zeeland belangrijke opgaven. Tevens hebben enkele

bestuurders een bezoek gebracht aan Amerika voor de uitreiking van de Four Freedoms Awards in New York.

Team Evenementen heeft in 2023 32 bijeenkomsten, evenementen en ontvangsten (mede)georganiseerd, waaronder ook de jaarlijkse sportdag en eindejaar bijeenkomst voor het personeel. Daarnaast leverde het team evenementen de projectleider voor de organisatie van het jaarthema “Zeeland en de kracht van het water”. Ook in 2024 worden activiteiten hiervoor uitgevoerd.

Versterken van de Zeeuwse positie in Den Haag en Brussel door het beïnvloeden van beleidsontwikkeling en besluitvorming lobby Brussel en Den Haag

Gemeenten, waterschap en provincie werken in OZO verband aan een effectieve lobby in Den Haag en Brussel op basis van een gezamenlijke prioritaire, dynamische lobbyagenda. Het jaar 2023 zal met name in het teken staan van uitvoering van deze dynamische lobby agenda, waarbinnen vanuit OZO een aantal prioritaire lobbydossiers worden uitgewerkt en strategisch worden uitgevoerd. De operationele lobbyacties worden uitgevoerd door de lobbyisten in samenspraak met bestuurders en ambtelijke specialisten, gecoördineerd door het public affairs overleg van de samenwerkende overheden. Hierbij valt o.a. te denken aan werkbezoeken met bewindspersonen en Kamerleden, het in gesprek gaan over prinsjesfestival in Den Haag en de week van de regio's in Brussel. Verder zal worden gewerkt aan de doorontwikkeling- en beheer van relevante netwerken voor Zeeland onder meer door de organisatie van bijeenkomsten en evenementen als onderdeel van public affairs. De dynamische lobbyagenda OZO is hiervoor leidend.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het afgelopen jaar hebben Gemeenten, het Waterschap en Provincie Zeeland, soms samen in OZO-verband, veel gewerkt aan een geslaagde lobby en signaleringsfunctie richting Den Haag en Brussel. Verschillende voor Zeeland belangrijke thema's (onder andere Westerscheldetunnel, kernenergie, zorg, PFAS, agrofood, digitalisering) werden onder de aandacht gebracht in Den Haag en Brussel. De twee trainees hebben veel waarde toegevoegd door onder andere de informatievoorziening richting de overheden te versterken en Zeeland binnen verschillende netwerken te versterken. Zoals uit bovenstaande blijkt, is Zeeland zichtbaar geweest met heldere lobbyboodschappen. Die zichtbaarheid heeft ook geleid tot resultaten.

Versterking van de samenwerking met Vlaanderen onder meer door actieve deelname en agendering van voor de provincie Zeeland relevante punten in grensgovernance, de Vlaams Nederlandse Delta, de Scheldemondraad en North Sea Port district

Het komende jaar continueren wij onze actieve deelname in de grensgovernance, de Vlaams-Nederlandse Delta, de Scheldemondraad en North Sea Port district. In deze gremia wordt bestuurlijk- en ambtelijk gewerkt aan het identificeren en oplossen van grensoverschrijdende knelpunten, dan wel gebiedsontwikkeling.

- In de Vlaams Nederlandse regeringstop van 2018 is een systeem van grensbestuur afgesproken met een escalatiemechanisme naar de Vlaamse overheid en de rijksoverheid

voor zover het centrale bevoegdheden betreft. In 2023 zal dit systeem worden doorontwikkeld op basis van de opgedane ervaringen en met de aanpak van (juridische) grensknelpunten.

- Bijdrage en ondersteuning geven aan grensoverschrijdende opgaven en knelpunten op het terrein van economische ontwikkeling, natuur, milieu, infrastructuur, kennisontwikkeling en arbeidsmarkt onder meer door inzet bestuurlijke netwerken, Europese fondsen en grensgovernance instrumentarium.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De samenwerking met Vlaanderen is versterkt door actieve deelname in overleggen en inzet van bestuurlijke netwerken. Lopende dossiers maken ook duidelijk waarom die samenwerking belangrijk is. Denk hierbij aan de volgende

- Versterking en werking van het grensbestuur op verschillende niveaus en het uitvoeren van de afspraken die zijn gemaakt in de Vlaams Nederlandse regeringstop 2023 over de aanpak van juridische grensbelemmeringen en opschalingsmethode. Samenwerking ten aanzien van grensoverschrijdende stikstof problematiek.
- De werking van North Sea Port District.
- Resultaten aansturing Interregprogramma Vlaanderen-Nederland (honorering Zeeuwse projecten als Beleefbare Schelde, grenspark Groot Saeftinge, Off shore for sure en het project Schakelpunt in het kader van de aanpak Grensknelpunten).

Doelstelling

Sterk provinciaal bestuur

Omschrijving (toelichting)

Een provincie die vooral samen met inwoners, bedrijven, instellingen en overheden de schouders zet onder de (grote) opgaven voor Zeeland.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben het afgelopen jaar in het kader van de Wet open overheid onder meer meegewerkt aan het op termijn openbaar maken van de agenda en (aangepaste) besluitenlijst van Gedeputeerde Staten. Verdere ontwikkelingen staan beschreven in de openbaarheidsparagraaf Jaarstukken 2023 die onderdeel uitmaakt van deze jaarrekening.

Acties

Bestuur en politiek wordt transparanter, overheidsinformatie is beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudig te ontsluiten.

Provincie Zeeland werkt mee aan de implementatie van Open Zeeland (inclusief de Wet open overheid), zowel voor wat betreft de interne als externe communicatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben het afgelopen jaar in het kader van de Wet open overheid onder meer meegewerkt aan het op termijn openbaar maken van de agenda en (aangepaste) besluitenlijst van Gedeputeerde Staten. Verdere ontwikkelingen staan beschreven in de openbaarheidsparagraaf jaarstukken 2023 die onderdeel uitmaakt van deze jaarrekening.

De volksvertegenwoordiging van Zeeland is zichtbaar en benaderbaar voor de Zeeuwse kiezer.

1. De organisatie bereidt zich voor op de provinciale staten verkiezingen van 2023 en de vorming van een nieuw college.
2. De statenverkiezingen van 15 maart 2023 worden breed bekend gemaakt door middel van een opkomst bevorderende campagne.
3. Vergaderingen van Provinciale Staten en Statencommissies zijn rechtstreeks te volgen voor publiek.
4. De activiteiten van Provincie Zeeland worden onder de aandacht gebracht via sociale media.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op 15 maart 2023 werden de provinciale statenverkiezingen gehouden en een nieuw college gevormd. De verkiezingen konden landelijk en provinciaal op veel belangstelling rekenen onder meer door de discussie over de Wet stikstofreductie en natuurverbetering. Dit vertaalde zich landelijk in de hoogste opkomst in 36 jaar. Provinciaal kwam 62,3% van de stemmers op.

De provincie Zeeland voerde een campagne om de opkomst te bevorderen met de titel "Jouw stem heeft kracht".

Inwoners meer betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid de provincie.

1. We stellen in 2023 een visie op participatie vast. Hierbij wordt aansluiting gezocht op reeds bestaande samenwerkingsvormen en opgedane ervaringen met participatietrajecten (bijvoorbeeld participatietraject vorming Omgevingsvisie en gebiedsvisie Veerse Meer).
2. In 2023 stellen we een nieuwe referendumverordening vast. In de nieuwe verordening wordt meer ruimte gegeven voor het digitaal aanleveren van ondersteuningsverklaringen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Provinciale Staten hebben in het voorjaar van 2023 een nieuwe referendumverordening voor Zeeland vastgesteld. Verzoeken voor een referendum (volksraadpleging) en ondersteuningsverklaringen kunnen inwoners van Zeeland ook digitaal indienen. Tegelijkertijd met deze verordening is ook een commissie ingesteld die Provinciale Staten adviseert over het in behandeling kunnen nemen van referendumverzoeken. Voorheen voorzag Gedeputeerde Staten de staten hierover van advies.

Provinciale Staten geven op een vernieuwende wijze invulling aan de rollen als volksvertegenwoordiger, kadersteller en controleur.

1. De volksvertegenwoordiging kiest afhankelijk van de opgaven en de situatie de sturing die passend is om de beoogde publieke doelen te realiseren.
2. Mede overheden, organisaties, instellingen en inwoners worden betrokken bij vorming van het Provinciaal beleid.
3. Verder optimaliseren van het bestuurlijk-politiek samenspel met als oogmerk het democratisch bestel vitaal te houden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Provinciale Staten kiezen voor de gewenste aansturing van beleidsopgaven die op de Provincie afkomen. Hierbij volgen Provinciale Staten het beleidsdocument Veranderende werkwijzen. Als onderdeel van deze manier van werken hebben we de afgelopen statenperiode het instrument netwerksturing professioneler gemaakt en verbeterd. Medeoverheden, organisaties en bewoners betrekken we daarmee actiever bij beleidsvorming. In 2023 hebben Provinciale Staten ook het Kader grote projecten (dat de werkwijze op dat gebied regelt) laten evalueren. Op basis van deze evaluatie stelde Provinciale Staten een herzien kader vast.

Doelstelling

Weerbaar bestuur

Omschrijving (toelichting)

Het Zeeuwse vestigingsklimaat en de Zeeuwse woon- en werkkwaliteit (leefbaarheid) kent een fundament van integrale (grensoverschrijdende) veiligheid. Om dit te bereiken houdt de provincie zich actief bezig met behouden en ontwikkelen van kennis en innovatie in het veiligheidsbeleid, het tegengaan van ondermijning en het vergroten van haar eigen weerbaarheid en integriteit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zijn we actief geweest om ondermijnende invloeden tegen te gaan, onze eigen weerbaarheid te vergroten en om ons beleid daarin verder te ontwikkelen. Denk aan een actieve toepassing van het Bibob instrument. Dat doen we door in 2023 (en verder) Bibob onderzoeken – waar het vereist is of noodzakelijk wordt geacht volgens ons beleid- toe te passen bij omgevingsvergunningen, subsidies, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten. We hebben de Zeeuwse norm weerbare overheid doorontwikkeld door de invoering van een adoptiesysteem waarbij elk thema is geadopteerd door één of meerdere overheden. Per thema is een bestuurlijk trekker aangesteld en zijn er bijeenkomsten, trainingen en activiteiten georganiseerd. De eerste integrale Zeeuwse maand van de weerbare overheid heeft plaatsgevonden. De implementatie van de norm, zowel intern als extern wordt doorgezet door het opstellen van concrete jaarplannen in samenwerking met de Zeeuwse overheden. We hebben ons provinciaal beleid rondom weerbaarheid en Bibob geëvalueerd en geactualiseerd. Dit geactualiseerde beleid is door het college van Gedeputeerde Staten in 2023 vastgesteld.

Acties

De ingezette lijn van bouwen van een solide “Bibob infrastructuur” het en toepassen van de Wet Bibob wordt verdiept en geëvalueerd.

Het BIBOB beleid wordt toegepast op 4 gebieden :

1. omgevingsvergunningen
2. aanvragen tot subsidie.
3. overheidsopdrachten
4. vastgoedtransacties

Dit volgens de kaders van het vastgestelde beleid. Dit beleid zal kwalitatief en kwantitatief worden geëvalueerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We toetsen op alle vier de gebieden (omgevingsvergunningen, aanvragen tot subsidie, overheidsopdrachten en vastgoedtransacties) aan de Wet Bibob. Tevens hebben we het Bibob beleid onderzocht en vernieuwd.

De provincie is een integer handelende organisatie, die zich weerbaar opstelt tegen oneigenlijke invloeden en misbruik. We geven nader uitvoering aan het beleidsplan aanpak ondermijning en de in 2022 getekende Zeeuwse norm weerbare overheid.

In 2023 geven wij verder uitvoering aan het beleidsplan aanpak ondermijning en de in 2022 getekende Zeeuwse norm weerbare overheid. Specifieke aandacht hebben hierin acties voortvloeiend uit de interne bewustwording van de eigen organisatie, het organiseren van een leerkring gericht op de BIBOB apk samen met Brabant, bewustwording rondom cybersecurity.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben in 2023 de volgende acties uitgevoerd om onze bewustwording over de aanpak ondermijning te vergroten:

1. De organisatie en coördinatie van een Zeeuwse maand van de weerbare overheid. Ook hebben we invulling gegeven aan het 'open podium' en de 'proeverij'.
2. We hebben een e-learning over ondermijning en integriteit ontwikkeld (wordt in 2024 opgeleverd).
3. We hebben een communicatieplan opgesteld waaraan uitvoering wordt gegeven.
4. We hebben het initiatief genomen om door de Taskforce-RIEC een dreigingsbeeld voor milieucriminaliteit op te laten stellen (wordt in 2024 opgesteld) en onze buitendienstmedewerkers door de Taskforce-RIEC laten trainen op signaleren en handelen bij ondermijning.
5. We hebben ook ingezet op het behalen van de doelen van de Zeeuwse norm door samenwerking tussen de Zeeuwse gemeenten te versterken en te coördineren. We treden op als aanspreekpunt voor de 15 Zeeuwse partijen die de Zeeuwse norm hebben ondertekend en monitoren de voortgang door terugkerende overleggen.

Door toepassing van het instrument "piramide naar fitte provincie" van Taskforce-RIEC bepalen wij de stappen die nog gezet moeten worden om een weerbare organisatie te worden

Bij de nulmeting in 2021 stonden wij op de tweede trede van de piramide. Ons doel is om tweejaarlijks een trede te stijgen tot minstens de vierde trede van vijf. Voor 2023 dienden wij te stijgen naar trede drie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de zomer van 2023 hebben wij met de Taskforce-RIEC het instrument van de "piramide naar fitte provincie" opnieuw doorlopen. Uitkomst van de hernieuwde meting is dat onze organisatie twee treden is gestegen ten opzichte van 2021. De piramide is een instrument van de taskforce RIEC. Hoe we scoren meten we aan de hand van verschillende onderdelen: (1) bewustwording & organisatie, (2) informatiepositie, (3) beleid & handhaving, (4) integere & veilige werkomgeving en (5) communicatie. Op basis van deze scores krijgen we een plek in de piramide. Hoe hoger de indeling in de piramide, hoe beter de provincie scoort. We zijn nu ingedeeld in trede 4. Hiermee hebben wij onze doelstelling voor 2023 (en tevens voor 2025) behaald.

Omgevingsdiensten RUD en DCMR geven in opdracht van de provincie mede uitvoering aan het beleidsplan aanpak ondermijning en het BIBOB beleid.

RUD en DCRM vormen een belangrijke front office omdat zij vergunningsaanvragen voor het omgevingsbeleid ontvangen. Daarnaast voeren zij minimaal jaarlijks een integrale controle uit met aandacht voor signalen van ondermijning.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben met zowel de RUD als de DCMR nadere werkafspraken gemaakt over de invulling van de toepassing van de Wet Bibob en de bijdrage van de RUD om ondermijning te voorkomen. Zowel door de RUD en als de DCMR geven aan deze afspraken in 2023 (en verder) verder uitvoering.

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gemeenten onder preventief toezicht:								
Landelijk	16	10	4	6	3	9	12	1
Zeeland	3	2	2	2	1	4	2	1
Opkomstpercentage statenverkiezing (Kiesraad):								
Landelijk	46,40%	56,00%	47,80%	56,20%	58,80%			
Zeeland	52,90%	58,90%	52,20%	59,20%	62,30%			

Doelindicatoren

Doelindicatoren	Indicator	Stand 2020	Stand 2021	Streefwaarde 2022	Streefwaarde 2023	Realisatie 2023	Einddoel
Financieel gezonde Zeeuwse gemeenten	Gemeenten onder preventief toezicht	4	2	1	1	1	-
Herkenbaar en samenwerkend bestuur	Vastgestelde Regiovisie	1 (De Bevelanden)	2	3	3	3	3
Weerbaar bestuur	Piramide naar fitte Provincie		Trede 2	Trede 2	Trede 3	Trede 4	Trede 4 (2025)

Wat mag het kosten?

(Bedragen x € 1.000)

Doelstelling	Begroting 2023	Wijziging 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Restant
Lasten					
070101-Interbestuurlijk toezicht	1.754	146	1.900	1.560	340
070102-Samenwerkend bestuur	74	-	74	72	2
070104-Signalerend bestuur	841	69	910	683	227
070105- Weerbaar bestuur	357	-42	315	292	23
079999-Ambtelijke inzet	4.502	2.059	6.561	6.489	72
Totaal Lasten	7.528	2.232	9.760	9.096	664
Baten					
070101-Interbestuurlijk toezicht	71	100	171	186	-15
070104-Signalerend bestuur	109	-30	78	67	11
Totaal Baten	180	70	249	254	-4
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	7.348	2.162	9.511	8.842	668
Onttrekkingen					
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	22	724	745	745	-
Toevoegingen					
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	-	666	666	666	-
Mutaties reserves	-22	-58	-79	-79	-
Resultaat na bestemming	7.326	2.104	9.432	8.763	668